

litin kunnan torisäännöt, elinympäristövaliokunnan ohjaus 7.3.2023

Elinympäristövaliokunta 07.03.2023 § 11
195/02.07.00/2022

Valmistelija	Tekninen johtaja Harri Hoffren, p. 0404854037, harri.hoffren@iitti.fi
Asian selostus	<p>litin kunnalla on lääninhallituksen v. 1992 vahvistama torijärjestys, joka on monelta osin vanhentunut. Torijärjestyksen lisäksi torin käyttöä on säännelty ja ohjeistettu toripaikkamaksu-päätösten yhteydessä sekä teknisen johtajan ja torivalvojan erikseen antamin kirjallisin ja suullisin ohjein. Lisäksi v. 2004 voimaantulleessa järjestyslaissa on järjestystä ja turvallisuutta koskevia säännöksiä yleisillä alueilla, mm. säännös, joka kieltää koiran tuomisen toriaikana torille, jollei se ole erikseen sallittua.</p> <p>litin kunnalla on yksi varsinainen tori, joka sijaitsee Kausalan keskustassa (Kausalan tori). Lisäksi muita yleisiä alueita voidaan käyttää toritoimintaan erillisten päätösten mukaan tilapäisesti.</p> <p>Kausalan tori on peruskorjattu v. 2006. Peruskorjauksen jälkeen Kausalan torilla on 47 myyntipaikkaa, joista yksi on kahvilapaikka ja yksi jäätelökioskipaikka. Lisäksi torilla on esiintymislava.</p> <p>Kausalan torin käyttöaste myynti- ja tapahtumatoimintaan on ollut viime vuosina hiipumaan päin. Myös koronapandemia on vaikuttanut käyttöön. Kun tori ei ole torikäytössä, sitä käytetään yleisesti pysäköintiin. Se on myös suosittu nuorten kokoontumispaikka.</p> <p>Kunnassa on pohdittu keinoja torin elävöittämiseksi ja käyttöasteen nostamiseksi. Keskustan kehittämisen määrärahoja kohdennetaankin viime ja kuluvana vuonna torin viihtyisyyden parantamiseen mm. panostamalla esiintymislavaan, penkkeihin ja kausivaloihin. Tänä vuonna suunnitelmissa on mm. myyntikojut. Viihtyisyyskohteita on valittu osallistavalla budjetoinnilla kuntalaisilta kyselemällä.</p> <p>Tavoitteena on saada torista paitsi vilkas markkinapaikka myös viihtyisä kohtaamispaikka.</p> <p>Vanhentuneiden ja hajanaisten torisääntöjen tilalle on tarpeen laatia uudet torisäännöt, jossa huomioidaan tavoitteet torielämän vilkastuttamisesta.</p> <p>Uusien torisääntöjen valmisteluun elinympäristövaliokunnalta odotetaan ohjausta mm. seuraaviin asioihin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Pidetäänkö kaikki torimyyntipaikat maksullisina? Vai osoitetaanko esim. kirpputoripaikkoja ilmaiseksi tiettyinä aikoina tietyiltä alueilta? Maksut päätetään erikseen, mutta torisäännöissä voidaan ohjata torin eri alueiden käyttöä eri tarkoitukseen.- Voiko toripaikkoja käyttää vaalikampanjointiin ja pidetäänkö tällaisten ja vastaavien tilaisuuksien paikat maksullisina? Asetetaanko vaalikampanjoinnille jotain rajoitteita - esim. aikaa, koska sitä saa tehdä ennen vaaleja?- Pidetäänkö esiintymislavan käyttö maksuttomana edellyttäen, että siinä järjestetään ohjelmaa?- Saako torikauppaa käydä / tapahtumia järjestää ympäri vuoden joka päivä kellonajasta riippumatta vai asetetaanko rajoituksia? Nykyisin toripäivien ajat ovat seuraavat: kuukausimarkkinat joka kuukauden 1.

arkitiistai klo 7.00 - 14.00, lauantaitori joka lauantai klo 8.00 - 13.00, iltatori kesäkeskiviikkoisin (kuukauden 2. ja 3. keskiviikko) klo 16 - 19. Muina aikoina ei kirjattuja rajoituksia.

- Sallitaanko mahdollisista myyntiaikarajoituksista poikkeaminen esim. teknisen johtajan päätöksellä tai torivalvojan luvalla?
- Rajataanko tarkemmin, mitä paikkoja saa käyttää torimyyntiin muina kuin niinä aikoina, esim. markkinatiistaina, jolloin koko torialue on torikäytössä?
- Säilytetäänkö vuokralaisilla etuoikeus saman paikan vuokraamiseen seuraavana vuonna/kautena? Huomioiden, että tarvittaessa kunnalla on oikeus uudelleenjärjestellä paikkoja.

Lisäksi elinympäristövaliokunnalta odotetaan ohjausta ideoista sekä ideoita torin elävöittämiseksi.

Kirpputoritoiminnan osalta on ideoitu, että kunta tarjoaa torin kerran kuussa kirppistoimintaa varten, ja kirppistoiminnalle etsitään ns. kirppisisäntä (esim. paikallinen yhdistys), joka hoitaa paikkojen koordinoinnin, rahastukset ja pitää torin siistinä. Kirpparipäivät eivät olisi toripäiviä, vaan järjestettäisiin muina aikoina, esim. sunnuntaiamuna.

Kesäkeskiviikkoisten iltatorien osalta on ideoitu, että kunnan viranhaltijat/työntekijät ja luottamushenkilöt jalkautuisivat torille vuorotellen toimialoittain keskustelemaan ajankohtaisista ja muista asioista, esim. osallistavasta budjetoinnista torikahvien merkeissä. Näin kuntalaiset pääsisivät osallistumaan kunnan toimintaan.

Oheismateriaali:

litin kunnan torijärjestys 1992
Torikartta 2016, johon on merkitty lauantaitorirajoitukset

Valiokunnan ohjaus

Elinympäristövaliokunta ohjasi ja ideoi seuraavaa:

- kirpputoripaikat voivat olla maksuttomia tiettyinä aikoina tietyillä alueilla; ideoidun mukaisesti kerran kuussa, mutta mieluummin lauantaina, jolloin torilla on muutenkin väkeä
- toripaikkojen käyttö vaalikampanjointiin ym. sellaiseen sallitaan ja pidetään maksullisena edelleen
- esiintymislava pidetään maksuttomana edellyttäen, että siinä järjestetään ohjelmana
- esiintymislavaa ei käytetä myyntipaikkana
- pidetään nykyiset myyntiaikarajoitukset ja niistä poikkeaminen sallitaan esim. teknisen johtajan päätöksellä tai torivalvojan luvalla
- koko torialueen käyttö sallitaan muulloinkin kuin kuukausimarkkinoilla (markkinatiistai), jos on tulossa koko tori täyteen
- vuokralaisilla säilytetään etuoikeus saman paikan vuokraamiseen seuraavana vuonna/kautena huomioiden, että tarvittaessa kunnalla on oikeus uudelleenjärjestellä paikkoja
- viranhaltijoiden/työntekijöiden ja luottamushenkilöiden jalkautuminen torille kesäkeskiviikkoisilla iltatoreilla on hyvä idea
- toria voisi elävöittää värikkäillä maalauksilla esim. "räsymatto"
- toria voisi jäsenellä eri alueisiin eri keinoin kunnossapidon asettamien rajojen puitteissa
- myyntikojujen olisi hyvä olla helposti siirrettäviä, niin että niitä voisi käyttää talvellakin
- nykyisten pollareiden poistaminen ja tarpeellisten korvaaminen uusilla ratkaisuilla
- kasvillisuussuunnitelman laatiminen.